

Üzemeink megkezdhetik a gyártást

Magyarország szállítja a KGST-palota bútorait és akusztikai berendezéseit

Csukás Ottó, az Országos Tervhivatal főosztályvezető-helyettese elmondotta, hogy Moszkvában a 30 emeletes KGST-palota és a szomszédságában szovjet költség-gel létesülő 300 személyes szálloda építése jelentősen előrehaladt. Az alapozási munkák mindkét helyen befejeződtek, a KGST-palota építői egy, a szállodaépítők két emelet magasságban húzták fel eddig a falakat. A KGST titkársága nagyrészt már az előzetes megállapodásokat is megkötötte, amelyek alapján a KGST-hez tartozó országok rendszeres kereskedelmi forgalomban szállítják a palota különféle berendezéseit. Magyarországon a többi között a palota földszintjén elhelyezkedő nagy tanácsterem és a kongresszusi terem teljes akusztikai felszerelését szállítja. Azért esett a választás éppen hazánkra, mert a Krenl kongresszusi termében működő magyar gyártmányú akusztikai berendezés is igen jól bevált.

Magyarország szállítja az összes dolgozószoba, az előszobák és hálók bútorait, nagyrészt korszerű csőbútorokat, kivéve a beépített szekrényeket. A magyar ipar készíti a büfészobák teljes berendezését, hűtőpultokkal, eszpresszógépekkel és magyar személyzet tanítja majd be a gépek kezelőit. Mi szállítjuk a hangfelvétel és a tv-készülékeket, ezenkívül több más berendezési tárgyat is.

Tekintve, hogy az említett cikkek szállítására az előzetes megállapodást már aláírták, semmi akadályt nem látunk, hogy üzemeink felkészüljenek és megkezdjék a gyártást.

Megállapodás még nem jött létre, de a KGST titkársága kilátásba helyezte, hogy Magyarországtól rendelik meg a palotát díszítő különféle elemeket, a színes üvegeket, kerámialapokat, ezenkívül a művész szobrokat és műtárgyokat is. (MTI)

Tavalyi eredmények a tsz-ekben

A szövetkezeti gazdaságok — mondotta Király Ernő földművelésügyi miniszter-helyettes pénteken, a közös gazdaságok 1964. évi eredményeinek végső összesítéséről, illetve elemzéséről a Földművelésügyi Minisztériumban tartott sajtótájékoztatón — a közismerten kedvezőtlen időjárású, aszályos 1964. évben is a 2,6 milliárd forintot meghaladó összeggel növelték bruttó termelésük értékét, vagyis gyakorlatilag minden szántóegységnyi területükről

309 forinttal nagyobb értéket „hoztak le”.

Termelőszövetkezeteink az 1963. évi 14,5 milliárd forint értékű áru helyett 1964-ben 16,1 milliárd forint értékű árut értékesítettek. Az okok között a miniszter-helyettes kettőre mutatót rá hangsúlyozottan: az állam sokrétű, a termelés színvonalának fejlesztését

ösztönző segítésére, valamint az anyagi érdekelt-ség

elvének széles körű érvényesítésére. Szövetkezeti gazdaságaink

közös vagyonának értéke

megközelítette a 45 milliárd forintot, 7,6 milliárd forintnál nagyobb értékkel haladja meg az előző évi szintet. Egy szántóegységre 3212 forint, egy termelőszövetkezeti tagra 21 920 forint értékű tiszta vagyon jut. A tehermentes tiszta vagyon egy évi gyarapodásának értéke meghaladta a 4,5 milliárd forintot.

A legmagasabb személyi jövedelmeket

a rendszeresen dolgozó tagok

— a törzsgárda tagjai — érik el. 3413 termelőszövetkezetünk közül az elmúlt évben már 2200

fizetett rendszeresen — 1 vagy 2 havonként előleget,

további 700—800 időszakonként juttatta az eddig végzett munka arányában készpénzhez a tagjait. Örvendez, hogy 1963. évi 193 millió forint helyett 1964-ben szövetkezeti gazdaságaink 220 millió forintot meghaladó összeget

költöttek szociális, kulturális célokra.

Mind szélesebb körben, s mind hatékonyabban gondoskodnak nyugdíjkiegészítéssel és egyéb juttatásokkal — munkából kiöregedett tagjaikról. A kollektív érzés erősödésére utal, hogy

az öregek és munkaképtelenek

ellátására még azok a közös gazdaságok is többlet áldoztak, amelyekben különböző körülmények folytán csökkent a személyes jövedelem. (MTI)

Terhek a mérlegen

Annak idején, amikor elkezdődtek a viták a tanuló és a tanárok túlterheléséről, sokan azt hitték, ezt a dolgot gyorsan el lehet intézni, meg lehet oldani. Megjelenik majd egy-két cikk, követi néhány intézkedés, s a túlterhelés problémáját végleg le lehet venni a napirendről. Aztán kiderült, hogy ez az elképzelés megalapozatlan, a kérdés nem ilyen egyszerű. Mint minden a világon, az iskola is változik, fejlődik, s a túlterhelés elleni küzdelem csak úgy lehet eredményes, ha ezeket a változásokat nyomon követik, figyelemmel kísérik, szemmel tartják, állandóan vizsgálják, hogy a körülmények változása milyen új terheket rak a diákok vagy a tanárok vállára.

Ez természetesen nem azt jelenti, hogy a fejlődés szükségszerű velejárója a terhek növekedése. Ellenkezőleg. A változások egyrésze más irányban hatott: jelentősen csökkentette a tanuló és tanárok munkáját. Elég arra gondolni például, milyen jótékony következményekkel járt az iskolai munka bürokratikus vonásai elleni küzdelem, a felesleges jelentések és statisztikák szinte már nagyüzemi „gyártásának” megszüntetése. Bizonyos változások viszont kétségtelenül növelték a terheket. Az utóbbi években például rendkívül magas, negyvenes létszámú osztályok alakultak ki az iskolákban. Világos, hogy ez megnövelte a tanárok munkáját. Más nem mondunk, a javítandó írásbeli munkák, dolgozatok száma jelentősen emelkedett. Erre a munkára a jelenlegi körülmények között tehát jóval több időt kell fordítani a pedagógusoknak, mint a korábbi esztendőokban.

Tulajdonképpen hasonló következményekkel jár a modern technikai eszközök egy részének iskolai alkalmazása is. Ne értsük félre: ezekre az eszközökre nagy szükség van. Eredményesebbé, hatékonyabbá, gyorsabbá teszi az oktatást. De azért nem szabad elhallgatnunk, hogy alkalmazásuk bizonyos újszerű problémákat vet fel. A Szegei Tanárképző Főiskola orosz tanszékén például nemrég üzembe helyezték az úgynevezett nyelvi laboratóriumot. Ez — sok más előnye mellett — azzal is jár, hogy az oktatást, hogy lehetővé teszi: a hallgatók körülbelül négyszer annyit beszéljenek a tanítási órákon, mint eddig. Magától értetődik, ez a növekedés pedagógiaiilag csak akkor válik hasznossá, eredményessé, ha nem csak úgy a levegőbe hangzik el, hanem a szöveget a tanár figyelemmel kíséri, ellenőrzi és a hibákat kijavítja. Kell-e magyarázni, hogy a szövegnek ez a nagy mennyisége több munkát, odaadást, energiát követel a tanártól?

Példáink, amelyeket eddig a túlterhelésről mondtunk, nem véletlenül vonatkoztak kizárólag a tanári munkára. Az a véleményünk ugyanis, hogy a túlterhelés ellen folyó küzdelemben eddigi vitáinkban és intézkedéseinkben kevesebbet törődünk a tanárokkal, mint a tanulókkal. Igaz ugyan, hogy az ó vállakra nehezedő terhek csökkentése sem megoldott probléma még. Nem sikerült meggyeoznünk például a szülőkkel, akik igen gyakran sokféle különórával növelik gyerekeik munkáját és elfoglaltságát. Mégis most hangsúlyozottan kell beszélnünk a tanárok túlterheléséről. Ugyanis szinte naponta találkozzunk ezzel kapcsolatban nyugtalanító jelenségekkel.

Mindenekelőtt szeretnénk leszögezni: az a gondolat, hogy a mai iskola más, mint a régi, hogy kapcsolata az élettel, a mai élettel, szorosabb, mint bármikor, nem frázis, hanem iskolánk hétköznapijainak tényleges valósága. Az „élet” beáramlását az iskola falai közé persze nem szabad csak a politéchnikára, a tanuló üzemi vagy mezőgazdasági gyakorlatára korlátozva elképzelni. Sok minden más tartozik ehhez. A folyamat lényege: olyan problémák megjelenése az oktatásban, a tanítási órákon, amelyek egyáltalán nem vagy csak nagyon kis részben tartoznak a hivatalos, kötelező tanítási anyaghoz, sokkal inkább az iskolán kívüli élet valóságához. Anélkül, hogy el akarnánk túlozni ennek jelentőségét és súlyát az iskolák életében, kétségtelen, hogy ez az iskolareform megvalósításával kezdődő és egyre jobban kibontakozó fejlődés a tanárok munkájának határozott növekedésével járt együtt.

Miről van szó? Arról például, hogy a mai követelmények szerint — hogy könnyen követhető, közérthető példákat mondjunk — egy magyar szakos tanárnak nemcsak irodalomtörténettel kell foglalkoznia, mint a régi iskolákban, hanem például egyebek közt filmesztétikával, új filmekkel, új könyvekkel és új színházi előadásokkal is. Csupa olyan dologgal tehát, amely kívül áll a hivatalos irodalomtörténeten; ez az anyag a mai „életből” való. Elképzelhető, hogy ez — többek között — a nevelési szempontból is nagyon fontos és szükséges munka, mennyi külön terhet ró a tanárookra.

Győzik-e? Idővel, energiával? Figyelembe kell venni, hogy nem ez a fő munkájuk, e mellett van az összes többi, az irodalomtörténet és a dolgozatjavítás; ezek az új problémák a tantárgy peremén foglalnak helyet. Bírhák-e hát? Tudják-e színvonalasan csinálni? Ezzel kapcsolatban nagyon tanulságos, amit nemrégiben egy értekezleten hallottam. Csongrád megye több középiskolájában megvizsgálták, kik járnak többet moziba, színházba, kik néznek többször tévét, a tanuló vagy a tanárok. Kiderült, hogy a tanuló. Még a magyar szakosok egy része sem képes lépést tartani ilyen tekintetben a diákjaival, pedig nekik ez „hivatalból” is kötelességük. Sokan le is mondtak már erről, s eredeti művek tanulmányozása helyett a gyorsabban, kényelmesebben megismerhető kritikára támaszkodnak. Ez azonban nyilvánvalóan nem megoldás.

A példa más szempontból is tanulságos. Azt bizonyítja ugyanis, hogy a tanulóknak több szabadidejük van, mint a tanároknak, vagyis hogy a túlterhelés elleni harcban az utóbbi időben egy kicsit tényleg megfellebbeztünk a pedagógusokról, hogy a mérlegünk, sajnos, nincs egyensúlyban.

Az oktatás folyamatában részt vevő mindkét félnek, a tanárnak és a tanulóknak, a dolog természetéből következően, egyaránt terheket kell viselnie. De állandó munkával küzdenünk kell azért, hogy ezek a terhek ne növekedjenek elviselhetetlenné. Ha ilyen helyzet felé közeledünk, a terheket csökkentenünk kell. Azonban nem úgy, hogy az egyik fél terheit átrakjuk a másik vállára, a tanulókat a tanárokhöz. Ettől az iskolai munka nem lesz színvonalasabb.

A túlterhelést, érthetően, nem lehet egyik napról a másikra, egy csapásra, huszárvágással megszüntetni. Szívós, következetes, állandó munkát kíván.

ÖKRÖS LÁSZLÓ

A gyógyításhoz egyre több vér kell

Tanácskozás a téritésmentes vérado-mozgalomról

Szegeden tegnap délelőtt a Vöröskereszt megyei szervezete tanácskozást rendezett a társadalmi és tömegszervezetek képviselőivel a téritésmentes vérado-mozgalom helyzetéről, feladatairól. Buza Imre, a Vöröskereszt megyei titkára elmondotta, hogy a párt, az állami, a társadalmi és tömegszervezetek segítségének, valamint az egészségügyi szakszolgálat és a vöröskereszt aktivisták munkájának eredményeként Csongrád megyében egyre több a vérado-k száma, s évről évre emelkedik a téritésmentesen adott vér mennyisége. Tavaly, a mozgalom eredményeként Csongrád megye a véradosban országosan az első között volt.

Dr. Gál György, a szegedi vérado állomás vezetője sok példával és vetített képekkel illusztrálta, hogy a gyógyító munkához egyre több vérre van szükség. A megyében működő kórházak havonként átlagban 30—60 liter vért használnak fel, Szegeden azonban havonként 350—400 liter vért van szükség. Szólt arról is, hogy például a szív-és tüdőképzőműködéséhez — segítségével az idén már tíz műtétet végeztek — 6—8 liter vér kell. A gyermekklinika is sok vért igényel, mert például az utóbbi 6—8 év alatt az anyák és a csecsemők vércsoportjának különbségéből adódóan mintegy 600 vércserét végeztek.

A megyében a szentesi, a makói és a hódmezővásárhelyi vérado állomás működése teljesen az önkéntes és téritésmentes véradoson alapul. Szegeden tavaly a téritésmentes vérados aránya mint-

egy 45 százalékos volt. Ez az arány az idén eddig 5 százalékkal javult. A megyében és székhelyén, Szegeden ezután is rendszeresen vérado napokat szerveznek. A vérado-mozgalom — hogy csak néhány példát említsünk — az újszegedi szövőgyárban, a kéziszerszárműgyárban, Pusztaszeren és Pusztamérgesen is példás, főként téritésmentes.

A felszólalók — a Haza-fias Népfőnt, a szakszervezet, az MHS, a nőtanács stb. képviselői — hangzottak, hogy a maguk működési területén elősegítik a téritésmentes véradást.

A tanácskozáson bejelentették, hogy az idén 10 véradót, illetve a mozgalom legjobban aktív társát szakszervezeti jutalomdíjban részesítik.

Szót érteni a munkásokkal

Az agitáció a ruhagyári kommunisták szemével

A Szegei Ruhagyár üzemi párt-vegrehajtóbizottsága — az alapszervezetekkel együtt — hosszabb idő óta diáresztelen keresi az agitáció legcélszerűbb módjait. A gazdasági vezetőség igényli a párt-alapszervezetek támogatását, amely különösen szükséges egy-egy nehezebb probléma megoldása idején. A termelési agitáció sikeréhez úgy járul hozzá az igazgatóság, hogy részletesen tájékoztatja a „legkényesebb” kérdésekről is a pártbizottságot, az pedig utána, mind a négy alapszervezetet.

Percek alatt elolvassák

Sokat vitatkoztak már arról a kommunisták, hogy a gyárban melyik agitációs forma bizonyult életképe-sebbnek. Néhányan a szemléltetés, a faliújságosdi mellett álltak ki, mondván, hogy „nem terheljük vele az embereket, akkor olvassák, amikor kedvük tartja”. Az élet azonban — mondják a ruhagyáriak — nem igazolta

ezt a feltevést. A napilapok, képesújságok, a rádió és a televízió olyan nagy népszerűséget vívott ki az utóbbi években, hogy szinte senki nem kíváncsi arra, mit mond a gyári faliújság.

A gyakorlat már régen háttérbe szorította a csoportos újságolvasást is. Amikor még divatozott, akkor is több volt benne a formalitás, mint a tartalom, az utóbbi években azonban teljesen értelmetlenné vált. A kommunista azt tapasztalták, hogy ha valaki hallott, vagy olvasott valami érdekességet, arról láncreakció-szerű gyorsasággal tudomást szereztek a többiek is. Amikor a gyárról írt valamelyik lap, vagy más jelentős cikket tartalmaz, úgy szétkapkodják a kitűzött pluszpéldányokat is, mint a cukrot, s percek alatt elolvassák.

Nem pártolják a ruhagyári elvtársak a hangosanbeszélőt sem.

Politikai munka naponta

Ha ez sem jó, meg az sem jó, mi lesz akkor az agitációval? Talán úgy döntöttek a ruhagyáriak, hogy nincs rá szükség? Szó sincs róla. A kommunisták ezt vallják: egyetlen nap sem múlhat el politikai munka nélkül, annál is inkább, mert erre legtöbb munkás igényt is tart. Jól tájékozottak akarnak lenni minden kérdésben, s a párttagok kötelességüknek is érzik a jogos igény kielégítését. De nem akaróhogy, hanem a legjobban bevált és kedvelt módszerrel. Ez pedig a személyes, esetleg a kisebb csoportos beszélgetés, amikor nemcsak egyetértésre, hanem ellenvetésekre, azaz gondolatcserére is van alkalom.

Példák tanúsítják, mennyire fontos, hogy az emberek megértsék és személyes ügyüknek tekintsék a fontos

tennivalókat. Tavaly októberben megállapította a ruhagyár vezetősége, hogy 4 millió forint a tervmunka-díj, amit év végére feltétele-nül meg kell szüntetni. Igen ám, de ez csak vágyálom a munkások részvétele nélkül. Valamit tenni kellett. A kommunisták személyesen felkerestek mindenkit és nemcsak a gyár nagy gondját adták elő, hanem tanácsokat kértek. A közvélemény egységesen válaszolt: neki kell gyűrőzni és dolgozni. Ennek eredményeként december végére megszűnt a lemaradás. A 12—17-es szalag dolgozói a termelési-egység növelésében is kiválóak lettek, ami szintén a személyes beszélgetéseknek köszönhető elsősorban. Idén április végén olyan sürgős megrendelést kapott exportra a gyár, hogy a vezetőség is úgy volt vele: ezt lehetetlen teljesíteni. Az árut május 4-re mégis leszállították, mert a kommunisták szót tudtak érteni a dolgozók tömegével.

Szó és tett

Sok szó esik a gyárban a „minden kommunista legyen agitátor” problémájáról is. A gyakorlat azt mutatja, hogy a párttagok túlnyomó többsége szinte képtelen el-menni bármilyen visszafelé-jelenség mellett, fellép a fegyelméletlenség, a gondatlanság, a téves nézetek stb. ellen. De nem mindenki ilyen. Akadnak olyanok is, akiknek „nincs szózhetségük”, ezért agitáció helyett inkább pluszmunkák vállalásával bizonyítják kommunista mivoltukat. A lényeg szerintük az, hogy a kommunista szavai és tettei fedjék egymást, és amit ők akarnak, azt akarja az üzem egész közössége is.

A név, amely kötelez

A munkabrigádok műszaki patronálását vállalta a Pattantyús brigád

A Magyar Kézművesek Szegedi Gyáregységének műszakiakból álló szocialista címért küzdő brigád alakult a közelmúltban. Célkitűzéseiket fémjelzi, hogy a kiváló tudós, a híres Pattantyús professzor nevét választották.

Varró György most már nemcsak a műanyagreszelget irányítja: ő a vezető a Pattantyús-brigádban is. Elmondja, hogy fő törekvésük a jelenlegi 28 munkabrigád műszaki patronálása. A termelési-egység és gazdaságosság szempontjából felülviz-

sgálják az egyes technológiai folyamatokat, s ahol kell, javaslatokat dolgoznak ki, intézkedéseket fogantatásnak. Ugyancsak feladatuknak tekintik az újítási mozgalom fellendítését és az újítók konkrét segítését.

A szép kezdeményezést még szebbé teszi, hogy a műszakiak, mint brigád is példamutatóan akarnak dolgozni, élni. A 28 brigádevető már tudja, hogy bármilyen problémájukkal felkereshetik a szocialista címért küzdő Pattantyús-brigád bármely tagját.